

AKADEMIYA
GOOGLE

RAQAMLI OB'EKI
IDENTIFIKATORI

O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI,
IJTIMOIY FANLAR FAKULTETI BINOSI
“SOTSIOLIGIYA” KAFEDRASI

ZAMONAVIY DUNYONING IJTIMOIY MANZARASI VA JAMIyat TUZILMALARI TRANSFORMATSIYASI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8032420>

Chop
etilgan sana:
2023-yil 20-may

KONFERENSIYA QUDIDAGI YO'NALISHLAR BO'YICHCHA FAOLIYAT YURITADI:

1. ZAMONAVIY IJTIMOIY VOQELEVING O'ZIGA XOSLIGI VA ZAMONAVIY JAMIAT DINAMIKASINI ANIQASH
2. MINTAQADA AHOLISI QADRITYALARINING DINAMIKASI
3. MINTAQANING IJTIMOIY-IQTISODIY MAYDONI: AN'ANALAR VA INNOVATSIALAR
4. ZAMONAVIY DUNYO IJTIMOIY MANZARASINING TRANSFORMATSIYALASHUVI

XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA | ONLINE ZOOM PLATFORMA MATERIALLAR TO'PLAMI

TOSHKENT
2023-YIL 25-MAY

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJUY OLIV TA'LIM MUASSASALARI
PROFESSOR-O'QITUVCHILARI, YOSH TADQIQOTCHILAR, DOKTORANTLAR,
MAGISTRANTLAR VA IQTIDORLI TALABALAR

<HTTPS://NUU.UZ>

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKİSTON MILLİY UNIVERSİTETİ
IJTIMOIY FANLAR FAKULTETİ
SOTSILOGIYA KAFEDRASI
“IJTIMOIY FIKR” RESPUBLİKA JAMOATCHILIK FIKRİNİ O'RGANİSH MARKAZI

ZAMONAVİY DUNYONING IJTIMOIY MANZARASI VA JAMIYAT TUZİLMALARI TRANSFORMATSİYASI

xalqaro ilmiy-amaliy konferentsiyasi
(Toshkent, 25-may 2023-yil)
MATERIALLAR TO'PLAMI

2-BO'LIM

KONFERENTSIYANING TASHKILIY QO'MITASI

Mas'ul muharrir:

Kholbekov Abdugani Jumanazarovich
sotsiologiya fanlari doktori, professor (Toshkent, O'zbekiston)

KONFERENTSIYA TAXRIRIY KENGASHI

Jiganmuratova Gulnoz Sherbutayevna
sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O'zbekiston)

Sabirova Umida Farxadovna
sotsiologiya fanlari doktori, dotsent (Toshkent, O'zbekiston)

Alikariyeva A'loxon Nuriddinovna
sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent (Toshkent, O'zbekiston)

Xusanova Xayriniso Tayirovna
sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent (Toshkent, O'zbekiston)

Axmedova Feruza Medetovna
sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dotsent (Toshkent, O'zbekiston)

Kalanova Sabohat Muradovna
sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O'zbekiston)

Mirzaxmedov Xurshid Abdirashidovich
sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) v.b. dotsenti (Namangan, O'zbekiston)

Xaydarova Xilola Xislatnovna
O'zMU doktoranti (Toshkent, O'zbekiston)

Ahmedova Mohinur Nu'monovna
O'zMU doktoranti (Toshkent, O'zbekiston)

DIZAYNER

@tadqiqotdesign (Namangan, O'zbekiston)

«Zamonaviy dunyoning ijtimoiy manzarasi va jamiyat tuzilmalari transformatsiyasi»
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferentsiya materiallar to'plami (Toshkent sh., 25-may 2023.) / mas'ul muh. A.J. Kholbekov - Toshkent: O'zMU, 2023. – 204 b.

MAQOLADA KELTIRILGAN DALILLARNING TO'C'RILIGI UCHUN MUALLIF MAS'ULDIR | АВТОР НЕСЕТ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ДОСТОВЕРНОСТЬ ФАКТОВ ИЗЛОЖЕННЫХ В СТАТЬЕ

 <https://doi.org/10.5281/zenodo.8057720>

YOSHLAR MA'NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHDA OLIY TA'LIM MUASSASALALARI VA OILA HAMKORLIGI

Axmedova Feruza

Sots.f.n.(PhD), dotsent

O'zbekiston Milliy universiteti, Toshkent, O'zbekiston

Annatatsiya: Maqolada oliy ta'lif jarayonini isloq qilishda yangicha yondashuvlar joriy etilishi, unda jadallashtirilgan texnologiyalar va texnika, usullar va vositalarni o'quv jarayonida qo'llashligi, kasbiy kompetensiyalar tarkibini kreativ fikrlash elementi asosida kengaytirish, ta'lif tarbiya jarayonlarida mavjud an'anaviy o'qitish metodlari hamda umumiyo mahorat yo'nalishlarini yangilangan integrativlik orqali aks ettirish va qo'llashning ahamiyati kabi dolzarb masalalarga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Ta'lif, tarbiya, kompetensiya, bilim, mutaxassis, texnika, texnologiya, usul.

COOPERATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AND FAMILY IN FORMING THE SPIRITUALITY OF YOUTH

Akhmedova Feruza

PhD in sociology, associate professor

National University of Uzbekistan, Tashkent, Uzbekistan

Abstract: The article introduces new approaches to the reform of the higher education process, in which accelerated technologies and techniques, methods and use of tools in the educational process, professional composition of competencies expansion, education based on the element of creative thinking. Traditional teaching methods available in the fields and general skill reflecting directions through renewed integrativeness and focused on topical issues such as the importance of application.

Keywords: Education, upbringing, competence, knowledge, expert, technique, technology, method

O'zbekiston Respublikasida kadrlar tayyorlash tizimi hukumatning doimiy e'tiborida bo'lib kelayotgan sohalardan biri hisoblanadi. Birinchi Prezident I.A.Karimov ta'biri bilan aytganda "buyuk maqsadlarimizga, ezgu niyatlarimizga erishishimiz, jamiyatimizning yangilanishi, hayotimizning taraqqiyoti va istiqboli amalga oshirilayotgan islohotlarimiz, rejalarimizning samarasini taqdiri – bularning barchasi, avvalambor, zamon talablariga javob beradigan yuqori malakali, ongi mutaxassis kadrlar tayyorlash muammosi bilan chambarchas bog'liq". Shu boisdan, har doim mamlakatimizda islohotlarning asosiy komponentlaridan biri – aynan kadrlar tayyorlash tizimi bo'lib kelgan. O'zbekiston Respublikasining 1997-yilda qabul qilingan "Ta'lif to'g'risida"gi Qonuni hamda "Kadrlar tayyorlash" Milliy dasturlarida ushbu ustuvorlik o'zining yaqqol ifodasini topgan. Mazkur hujjatlarda keltirilganidek, oliy ta'lif tizimi "hayot talablariga qarab tashkil qilinishi" lozim.

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikni qo'liga kiritgach, o'z hayotining barcha sohalarini sifat jihatidan yangilash, dunyoviy demokratik davlat va bozor iqtisodiyotiga asoslangan fuqarolik jamiyatini barpo etish yo'lidan bormoqdaki, ushbu buyuk maqsadlarni amalga oshirish uchun jamiyat barcha a'zolarining, ayniqsa, respublika aholisining yarmidan ko'pini tashkil qiladigan yoshlarning kuch-g'ayratini safarbar etish talab qilinadi. Biroq bu jarayon o'z-o'zidan sodir bo'lmaydi. Jamiyat yoshlari qay tarzda shakllanayotganiga hech qachon befarq bo'lmagan. Mamlakatimiz siyosatida jamiyatning yuksak ma'naviyatga hamda ma'rifatli insonni shakllantirishga tayanishi alohida o'rinn tutadi. Uchinchi ming yillikning birinchi navbatdagi vazifasi – yangi avlodni shakllantirish masalasini

hal qilishda yoshlar ongida mustahkam ma’naviy tushunchalarni, insonparvarlik va demokratik qadriyatlarni mustahkamlashga, tarixiy ildizlarni bilishga, milliy an’analarni tiklashga ulkan o‘rin ajratilgan.

Yurtboshimiz Sh.M.Mirziyoyev: “Hozirgi zamon sharoitida, aholining hayot sifati va darajasi davlatning raqobatbardoshligining asosiy ko‘rsatkichi bo‘lib, progressning muhim faktori – ta’lim sohasining roli o‘smoqda. Innovatsion rivojlanishsiz, keng ilmiy-texnikaviy kooperatsiyasiz va yangi texnologiyalarni tatbiq etmasdan, fan va texnika yutuqlarisiz ijtimoiy-iqtisodiy progressni tasavvur etib bo‘lmaydi, ilmiy-texnikaviy almashinuvni faollashtirib, fanning har xil sohalarida o‘zaro tadqiqotlarni o‘tkazish lozim”ligini [1] ta’kidladilar.

Mamlakatimiz o‘z taraqqiyotining yangi davriga qadam qo‘ygan hozirgi kunda O‘zbekiston Respublikasi 2017-2021-yillarda rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi asosida barcha sohalarda keng ko‘lamli o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. Prezident Sh.Mirziyoyev ta’kidlaganidek, “...islohotlarning muvaffaqiyati, mamlakatimizning dunyodagi rivojlangan, zamonaviy davlatlar qatoridan munosib o‘rin egallashi avvalo ilm-fan va ta’lim-tarbiya sohasining rivoji bilan, bu borada bizning dunyo miqyosida raqabotdosh bo‘la olishimiz bilan uzviy bog‘liq”.

Yoshlar ma’naviyatini shakllantirishda ta’lim muassasalari bilan fuqarolik jamiyatni institutlari hamkorligi masalalari o‘rganish mamlakatimizning hozirgi rivojlanayotgan fuqarolik jamiyatining talablaridan biridir. O‘zbekistonda demokratik huquqiy davlat, kuchli demokratik jamiyatni barpo etish maqsadi inson huquqlari va manfaatlarini jamiyatni rivojlantirish va davlat qurilishining eng ustuvor yo‘nalishi etib belgilanishiga olib keldi. Bu borada yurtboshimiz:“... bugun O‘zbekistonda olib borilayotgan keng ko‘lamli islohotlar, avvalambor, xalq bilan muloqot prinsipi g‘oyat uyg‘un va xamoxang bo‘lib, bizning ish faoliyatimiz samaradorligini yanada oshirishga xizmat qiladi” [2] dedilar. Yoshlar bilan ishlashda bugungi kunning yangilanishi demokratlashuvi va modernizatsiya jarayonlari xam milliy-ma’naviy qadriyatlarni hisobga olgan holda fuqarolik institutlari bilan ijtimoiy hamkorlikda faoliyat olib borish zaruriyati tasdiqlanmoqda. Tarbiya oila, mahalla, o‘quv muassasalarining hamkorligini oqilona tashkillashtirib, ta’limiy va tarbiyaviy masalalarni ijobiy hal qilish imkoniyati yaratiladi. Ma’lumki, Bugungi kunda ta’lim-tarbiya jarayoniga yuqori intellektual texnologiyalar, ilm-fanning eng ilg‘or yutuqlarini tatbiq etish, ta’limning ijtimoiy imkoniyatlarini kengaytirishga kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirishda muhim omil sifatida qaralmoqda.

Jamiyatga malakali kadrlarni yetkazib berish bilan bir qatorda yoshlarni ma’naviy-axloqiy, komil insonlar bo‘lib shakllanishiga e’tibor qaratilmog‘i darkor. Bu borada nafaqat ta’lim muassasalari balki oila, ota-onalar bilan hamkorlikda amaliy ishlar olib borilsa maqsadga samarali erishiladi. Ma’lumki, ota-onalar farzandlarini kamolga yetkazishlarida boshlang‘ich ta’lim muassasalarida alohida e’tibor berib, oliy ta’lim muassasalarida bu ko‘rsatgichni pasaytirib yuborishadi. Oliy ta’lim muassasalarida “Ota-onalar kuni” tadbirlarining samaradorligini oshirish muhim masalalaridan biridir.

Oila va ta’lim muassasalari o‘rtasida tashkil etilgan hamkorlikning bosh g‘oyasi ota-onalar uchun pedagogik yordam ko‘rsatishdan iboratdir. Ota-onalar bilan olib boriladigan ishlar qo‘yidagicha:

A) Ota-onalar bilan o‘tkaziladigan suhbatlar

Suhbatlar yakka hamda umumiylar tarzda olib boriladi. Ilk suhbat chog‘ida talabalarni ma’naviy jihatdan ma’naviy tarbiyalash, ularda ma’naviy madaniyatni qaror toptirish muvaffaqiyatini ta’minlash kafolati bo‘lgan ota-onalar va farzandlarining ijtimoiy anketa so‘rovlar o‘tkazish mumkin.

So‘rovnomalar ikki xilda bo‘lib, ulardan birinchisi, har bir talabaning umumiylar portretini tasvirlovchi, diagnostik tavsifga ega, ikkinchi turdag'i so‘rovnoma esa ota-onalarning ijtimoiy tarbiyani yo‘lga qo‘yish, farzandlar ma’naviy madaniyatini shakllantirishga ularning shaxsiy munosabatlarini aniqlashga xizmat qiluvchi so‘rovnomalardir. Quyida birinchi turdag'i so‘rovnomaning umumiylarini mazmunini keltiramiz:

“Siz o‘z farzandingizni qay darajada bilasiz?” nomli so‘rovnoma mazmuni quyidagicha:

1. Farzandingiz ushbu o‘quv maskanida nechanchi yil tahsil olmoqda?
2. Farzandingiz so‘nggi o‘quv yilidagi o‘zlashtirish darajasi sizni qoniqtiradimi?

3. Farzandingizni fanlarga bo‘lgan munosabati qanday?
4. Uning fanlarga bo‘lgan qiziqishini baholay olasizmi?
5. Ijtimoiy munosabatlar (oila, jamoada va keng jamoatchilik o‘rtasida tashkil etiladigan munosabatlar) jarayonida ishtiroki qanday?
6. Farzandlaringizga munosib bo‘lgan muhitning ma’naviy-axloqiy iqlimi qanday? U kimlar bilan do‘splashgan, ularning ma’naviy qiyoqasi sizning talablaringizga javob bera oladimi?
7. Katta farzandingizga nisbatan salbiy munosabat yoki salbiy ta’sir ko‘rsatganliklarining guvohi bo‘lganmisiz?
8. Uning oilada tutgan o‘rni qanday?
9. O‘quv yurti yoki oila o‘rtasida vujudga kelgan shaxsiy ziddiyatlar bormi?

Dastlabki suhbat hamda ota-onalar tomonidan to‘ldirilgan so‘rovnomalar natijalarini tahlil etib, ular bilan tashkil etiladigan suhbat yo‘nalishi va mazmunini belgilab beradi.

Respublikamizda jamiyatni demokratlashtirish va modernizatsiyalash jarayoni kadrlarni tayyorlash ishiga yangidan-yangi talablarni qo‘ymoqda. Mustaqillik yillarida qo‘lga kiritilgan ulkan yutuqlar bilan birga, real ta’lim-tarbiya sharoitida ko‘zga tashlanayotgan ayrim muammolar hamkorlikda faoliyat olib borishni takomillashtirishni alohida talab etmoqda. Ular jumlasiga quyidagilarni kiritish mumkin:

- 1) Talaba-yoshlarning ma’naviyatini oshirishda zamonaviy axborot texnologiyalari vositasidan, jumladan, videoselektor xonalaridan foydalanilgan holda mamlakatimizdagi yetuk olimlar, ustozi va murabbiylar bilan birgalikda onlayn rejimda davra suhbatlarini uyushtirish. Hamda ushbu suhbatga talaba-yoshlarning ota-onalari orasidagi yetuk olimlar, ustozi va murabbiylarini keng jalb etish;
- 2) Yoshlarning ma’naviy-ma’rifiy tadbirlarga yanada qiziqtirish va samaradorligini ta’minalash maqsadida talaba-yoshlarning o‘zaro qiziqtirgan masalalarida ijodiy kechalar uyushtirish va ularni OA Vlarida keng yoritish. Faol bo‘lgan talaba-yoshlar ota-onalariga tashakkurnoma xatini jo‘natish;
- 3) “Ustoz-shogird” tizimida, professor-o‘qituvchi va talabalar ota-onalari o‘rtasidagi kommunikatsiyani jadallashtirish. Har bir murabbiy Telegram messenjeri orqali o‘z guruhi talabalarining ota-onalari bilan, farzandlarining yutuq va kamchiliklari masalasiga oid ma’lumotlar almashinuvi yo‘lga qo‘yilishi;
- 4) Ma’naviy-ma’rifiy masalalarni olib borilishida Ota-onalar g‘amho‘rligini keng yo‘lga qo‘yish va chora-tadbirlar rejasini tuzishda ulardan ham takliflar berishini so‘rab turish;
- 5) Talaba-yoshlar o‘rtasidagi ijodiy kechalarga ota-onalarni jalb etish va birga uyushtirishni taklif qilish;
- 6) Talaba-yoshlar o‘rtasida o‘z oilalari bilan g‘ururlanish tuyg‘usini shakllantirish maqsadida “Mening oilam” fotoalbumini yaratish va boshqalar.
- 7) Barcha ota-onalarni farzandlarining ta’lim, sog‘liqni saqlash kabi muhim ijtimoiy ko‘rsatgichlar bo‘yicha ma’naviy-ma’rifiy ishlar samaradorligini oshirish maqsadida hamkorlikka chaqirish;
- 8) Boquvchisini yo‘qotgan, kam ta’minlangan oilada tarbiya topayotgan talabalarga ijtimoiy yordam ko‘rsatish, ularning yet g‘oyalar ta’siriga tushib qolishini oldini olish maqsadida ishga joylashish masalalarida yordam ko‘rsatish;
- 9) Yoshlarning ijtimoiy, ma’naviy, moddiy, ta’lim, sog‘liqni saqlash, ruhiy holatlaridagi muammoli vaziyatlarni aniqlashda va ularni oldini olishda talabalarning ota-onalari bilan suhbatlarni yo‘lga qo‘yish izchilligi orqali faoliyat yuritish;
- 10) Yoshlarning professor-o‘qituvchilar va ota-onalari bilan ijtimoiy munosabatidagi muammoli vaziyatlarni aniqlash maqsadida ruhshunos testlari va sotsiolog so‘rovnomalaridan foydalanish samaradorligini keng yo‘lga qo‘yish.

Bu kabi tadbirlarni yanada kuchaytirish, talabalarning ota-onalari bilan nafaqat onlayn tarzda balki jonli muloqot tarzda o‘tkazilgan tadbirlar, yig‘ilishlar o‘zining ijobjiy natijasini beradi. Yoshlarni o‘z kasbining yetuk mutaxassislari bo‘lib shakllanishida, uning ma’naviy-axloqiy

sifatlariga ahamiyat berish va komil inson bo‘lib voyaga yetkazish nafaqat ta’lim muassasasi balki ota-onalarning ham o‘z vazifalari va o‘z mas’uliyatlari mavjudligini unutmaslik zarur.

Adabiyotlar:

1. Выступление Президента Республики Узбекистан Шавката Мирзиёева в Совете министров иностранных дел Организации исламского сотрудничества с докладом на тему: «Сегодня как никогда важно внимание к просвещению». 19 октября 2016. <https://www.gazeta.uz/ru/2016/10/19/priorities/>
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murajaatnomasi.- Toshkent: O‘zbekiston, 2018., 80b.
3. Akhmedova F.M. Priorities in the development of education. 2023 y. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7975700>
4. Ахмедова Ф.М. Подход восточных мыслителей к проблеме формирования личностных и профессиональных качеств у молодого поколения - Журнал социальных исследований, 2020 <https://uza.uz/oz/politics/zbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyeevning-oliy-25-01-2020>
5. Вяткина Ю.А. и др. Демонстративное потребление молодежи сквозь призму интернета и социальных сетей. 2023.T. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7975628>
6. Ахмедова Ф. Вопросы национально-этнической толерантности молодежи. 2023. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7975668>
7. Dzhyanmuratova G., Yuldoshev Sh. Improving the legal culture of youth – a priority objective of state policy. 2023. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7975634>
8. Alikariyeva A. Ta’lim sifati menejmentini rivojlantirishda xalqaro modellar <https://doi.org/10.5281/zenodo.7975694>
9. Сабирова У. Использование потенциала молодёжи в модернизации общества. 2023. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7975722>

O‘ZBEKISTONDA IJTIMOIY HIMoya SOHASINING INSTITUTSIONAL O‘ZGARISHI

Xushvaqova Nargiza

Sots.f.f.d. (PhD), o‘qituvchi

Andijon davlat universiteti, Andijon, O‘zbekiston

Annotatsiya: Maqlada bugungi kunda O‘zbekiston Respublikasida aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi ko‘rsatib berilgan. Ijtimoiy himoya qilish tizimi tomonidan barcha ehtiyoji bor aholini qamrab olinishi, ijtimoiy ish xodimlarining malaka darajasini oshirish, nafaqa va ijtimoiy xizmatlarning markazlashuvi, nogironlikni tibbiylashtirish masalalari o‘z yechimini topayotganligi ijtimoiy himoya tizimining rivojlanishiga va samaradorligining ortishiga olib kelishi mumkinligi ilmiy bashorat qilingan.

Kalit so‘zlar: Mehnat va aholini ijtimoiy himoya qilish vazirligi, Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi, nogironligi bor bo‘lgan va imkoniyati cheklangan aholi, yoshlarning ijtimoiy-huquqiy himoyasi, deinstitutsionalizatsiya, “Ijtimoiy yagona reestr” axborot tizimi, ehtiyojmand oila.

INSTITUTIONAL CHANGES IN THE FIELD OF SOCIAL PROTECTION IN UZBEKISTAN

Khushvakova Nargiza

PhD in sotsiology, teacher

Andijan State University, Andijan, Uzbekistan

МУНДАРИЖА | СОДЕРЖАНИЕ | CONTENT

I-SHO'BA. MINTAQА AHOLISI QADRIYATLARINING DINAMIKASI

МЕХРНинг IJTIMOIY MUNOSABATLARNI POZITIV TRANSFORMATSIYALASH IMKONIYATLARI.....	6
Karimov Bobir	
HARBIY SOTСIOLOGIYA: SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	9
Xaydarov Abror, Mirjavxarova Farida	
SHAHAR EKOTIZIMINI BOSHQARISHDA KOPENGAGEN TAJRIBASI.....	13
Kalonov Komil, Xaydarova Xilola	
КОМАНДООБРАЗОВАНИЕ КАК ПРОЦЕСС В КОЛЛЕКТИВЕ ОРГАНИЗАЦИИ.....	16
Сабирова Умида, Хусанбаева Диёра	
YOSHLAR IJTIMOIY-SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISH – USTUVOR VAZIFA.....	18
Jiyanmuratova Gulnoz, Nurqulov Bunyod	
YOSHLAR MA'NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINI VA OILA HAMKORLIGI.....	22
Axmedova Feruza	
O'ZBEKİSTONDA IJTIMOIY HIMoya SOHASINING INSTITUTSIONAL O'ZGARISHI.....	25
Xushvaqova Nargiza	
RAQAMLI JAMIyatda INTERNET KOMMUNIKATSIYALARINING JAMOATCHILIK FIKRIGA TA'SIRI.....	28
Burxanov Xusniddin	
ZAMONAVIY IJTIMOIY VOQELIKNI AKS ETTIRISHDA AHOLINI RO'YXATGA OLISH VA UNING SAVOLNOMA SHAKLLARINING O'RNI.....	32
Yeshniyazov Djamshid	
O'ZBEKİSTONDA YAQIN TARIXDA MIGRATSIYA JARAYONLARI KECHISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	35
Axmedova Dildora	
СОЦИАЛЬНОЕ ПРОИСХОЖДЕНИЕ В ОБРЕТЕНИИ ВЫСОКОГО СТАТУСА В ОБЩЕСТВЕ.....	37
Аликариев Нуриддин, Халикова Сахобат	
JAMIyatdagi IJTIMOIY STRATALARNING TARIXIY TALQINI.....	40
Bekmurodov Hasan	
MIGRATSIYA OQIMIGA TORTUVCHI VA ITARUVCHI FAKTORLARNING TA'SIRI.....	42
Ahmedova Shahnozaxon	
YOSH RAHBARLARDA BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI.....	44
Hakimova Anora	
ZAMONAVIY DUNYONING IJTIMOIY MANZARASI VA JAMIyat TUZILMALARI TRANSFORMATSIYASI.....	46
G'ofurov Otabek	
TA'LIM MUASSASALARIDA IJTIMOIY FAOLLIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH – MUHIM MASALA.....	49
G'oyibov Elyor	
СОЦИАЛЬНАЯ ИЕРАРХИЯ И СОЦИАЛЬНАЯ МОБИЛЬНОСТЬ: КАК СОЦИАЛЬНЫЙ СТАТУС ОПРЕДЕЛЯЕТ ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	52
Tursunov Diёр	

II-SHO'BA. MINTAQА AHOLISI QADRIYATLARINING DINAMIKASI

KEKSAYISH FENOMENI: QADRIYATLARDAGI O'ZGARISHLAR.....	56
Eryigitova Lobar	
GLOBALASHUV SHAROITIDA YOSHLAR IJTIMOIYLASHUVI VA DUNYOQARASHI SHAKLLANISHIDA DINIY OMILNING ROLI.....	60
Xaydarov Abror, Sotvoldiev Asqarali Shuhrat o'g'li	

VYETNAM QADRIYATLARINING O'ZGARISHI VA XOTIN-QIZLARINING IJTIMOIY HOLATI.....	62
Nurullayeva U.N.	
YANGI O'ZBEKISTON – IJTIMOIY DAVLAT.....	66
Ibragimov Jahongir, Ablakulova Sitora	
JAMIYATDA XOTIN-QIZLAR MUHOFAZASI VA ULARGA BO'LGAN EHTIROM.....	70
Mirsagatova Dinara	
ИНФОРМАЦИОННЫЙ ДОСУГ СТУДЕНТОВ.....	75
Решетников Иван, Иноятов Сайдакбархон	
NOGIRONLIGI BO'LGAN YOSHLARGA IJTIMOIY XIZMATLAR KO'RSATISH TIZIMINI SHAKLLANISHINING XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI (G'ARBIY YEVRONA VA AQSH MISOLIDA).....	78
Choriyeva Dilafruz	
MINTAQANING IJTIMOIY-IQTISODIY MAYDONI: AN'ANALAR VA INNOVATSİYALAR....	82
Ernazarov B.O., Sultonova O.A.	
«HAMKORLIK» TUSHUNCHASI VA UNING SIYOSIY TAVSIFI.....	85
Jaysanov Abduvahob	
SUBMADANIYATLAR VA ULARNING YOSHLAR ONGIGA TA'SIRI.....	88
Rashidova Shaxnoza	
MILLATNING ETNIK O'ZLIKNI ANGLASH JARAYONI.....	91
Кадирова Якитжан	
QADIMGI YUNON IJTIMOIY-MADANIY TAFAKKURI AL-FOROBİY MA'NAVIY-AXLOQIY TA'LIMOTI MANBAI SIFATIDA.....	94
Yusubov Jaloliddin	
O'RTA OSIYODAGI DAVLAT BOSHQARUVIGA DOIR SOTSIOLOGIK TA'LIMOTLAR TARIXI.....	97
Abdullahayev Akmal	

III-SHO'BA. MINTAQANING IJTIMOIY-IQTISODIY MAYDONI: AN'ANALAR VA INNOVASIYALAR

KEKSA AYOLLARNING SALOMATLIGI VA O'Z SOG'LIG'INI QADRASH DARAJASI.....	100
Xodjayev Sobir	
HUQUQBUZARLIK VA JINOYATCHILIKNI OLDINI OLISHDA JAMOATCHILIK FIKRINING AFFILIATIV IMKONIYATLARI.....	104
Shokirov Sh.	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA XORIJIY INVESTITSIYA VA KREDITLAR.....	108
Saparov Kuatbay	
YANGI O'ZBEKISTONDA YOSHLAR O'RTASIDA RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL JIHATLARI.....	110
Hamzayev Bekzod	
РАЗВИТИЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТРАНСПОРТНЫХ КОРИДОРОВ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ УЗБЕКИСТАНА.....	113
Каттакулова Наргиза	
YANGI O'ZBEKISTONDA YOSHLAR IJTIMOIY KAPITALINI YUKSALTIRISH.....	116
Astanov Axunjon	
DAVLAT BOSHQARUVIDA INSON QADRINI YUKSALTIRISHNING IJTIMOIY MEXANIZMLARI.....	118
A'zamova Kumush	
IJTIMOIY KAPITALINI YOSHLAR TURMUSH SIFATIGA TA'SIRI.....	120
Bozorova O'lmasxon	
МОТИВАЦИЯ И СТИМУЛИРОВАНИЕ ПЕРСОНАЛА В ТРУДОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ....	123
Аликариева Аълохон, Убайдуллаева Камилла	
BANDLIK VA MEHNAT FAOLIYATINI TADQIQ ETISH BORASIDAGI NAZARIYALARINING TARIXIY ASOSLARI.....	125
Fayzillayeva Visola	

OILAVIY NIZOLARNI HAL QILISHDA MEDIATORLIK FAOLIYATINING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	129
Teshayev Doniyor	
СУИЦИДАЛЬНОЕ ПОВЕДЕНИЕ КАК ОБЪЕКТ ИЗУЧЕНИЯ СОЦИОЛОГИИ.....	133
Султанова Феруза	
ZAMONAVIY JAMIyat SHAROITIDA IJODKOR YOSHLAR SOTSIAL QIYOFASINING O'ZIGA XOS SHAKLLARI.....	136
Dulanboeva Oyguл	
IJTIMOY TARMOQLarda YOSHLAR AXBOROT PSIXOLOGIK XAVFSIZLIGiga TAHDIDLAR.....	139
Erkinov Javohir	

IV-SHO'BA. ZAMONAVIY DUNYO IJTIMOY MANZARASINING TRANSFORMATSIYALASHUVI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI MUTAXASSISI BILAN O'QUV MARKAZLARI FAOLIYATI BO'YICHA SUHBAT VA UNING NATIJALARI XUSUSIDA.....	142
Kalanov Komil, Asanova Umida	
THE TRANSFORMATION OF BRITISH FOREIGN POLICY AFTER LEAVING THE EUROPEAN UNION.....	145
Rasulova Gavhar	
ZAMONAVIY DUNYODA RESPUBLIKANING AGRAR SOHASIDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISLOHOT NATIJALARINING STATISTIK TAHLILI.....	148
Berdiqulov Qobil	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATCHISI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHDA YUMSHOQ KO'NIKMALARNING AHAMIYATI.....	151
Mannanova Nilufar	
IJTIMOY BOSHQARUVDA IDENTIKLIK VA BOSHQARUV MODELLARI.....	153
Musurmanov N.A.	
YANGI O'ZBEKISTONDA JAMOAT XAVFSIZLIGI TIZIMINI TASHKIL ETILISHINING SOTSILOGIK JIHATLARI.....	157
Kaxarova Nilufar	
IBN SINO ILMIY MEROSI – IJTIMOY TARAQQIYOT UCHUN MUHIM MANBA SIFATIDA.....	159
Adilova Rayxon	
FAROSAT SO'ZINING SHARQ MANBALARI Dagi LUG'AVIY TALQINI.....	161
Raximbayeva Oftobxon	
ОСОБЕННОСТИ ИЗУЧЕНИЯ ДЕЛИКВЕНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ.....	163
Talipov Suxrob	
JAMOAVIY ONGGA TA'SIR MEXANIZMLARI TASNIFI.....	166
Saidova Maftunaxon	
IJTIMOY ISHCHI KASBI.....	169
Ibragimov Jahongir, Eshnazarova Madinaoy	
ВИЗУАЛЛИК ЛИНГВИСТИК КОДГА МУҚОБИЛ ТИЗИМ СИФАТИДА.....	171
Najmidinova Gulniza	
TALABALAR SIYOSIY MADANIYATINI OSHIRISHDA IJTIMOY ISHCHILARNING ROLI.....	173
Ibragimov Jahongir, Abduxoliqova Husniya	
O'ZBEK DAVLATCHILIGIDA IJTIMOY ISH VA IJTIMOY SIYOSAT AN'ANALARI.....	176
Ibragimov Jahongir, Nomozova Shoxsanam	
OMMAVIY NOROZILIK HARAKATLARINING KELIB ChIQISHIDA IJTIMOY TARMOQLARNING ROLI (XORIJ DAVLATLARI MISOLIDA).....	179
Xasanov Boburjon	
INTERNET-GLOBAL AXBOROT TARMOG'INING YOSHLAR HAYOTIGA KO'RSATGAN TA'SIRI.....	182
Hamrayeva Vasilisa	

«HAMKORLIK» TUSHUNCHASI VA UNING SIYOSIY TAVSIFI.....	184
Jaysanov Abduvahob	
AXBOROT MAYDONI YOSHLARNI IJTIMOIYLASHTIRISH OMILI SIFATIDA.....	187
Ahmedova Mohinur	
СПЕЦИФИКА ВЛИЯНИЯ ДЕТСКО-РОДИТЕЛЬСКИХ ОТНОШЕНИЙ НА ПРОЦЕСС СОЦИАЛИЗАЦИИ ДЕТЕЙ-СИРОТ.....	190
Туракулова Азиза	
ЗАМОНАВИЙ ТАРАҚҚИЁТДА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ ИДЕНТИФИКАЦИЯСИ.....	192
Абдирашид Мирзахмедов, Ашурали Азимов	
ТАЛАБА-ЁШЛАРНИ ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТ ИШЛАРИГА ЙЎНАЛТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК АСОСЛАРИ.....	197
Нодира Махмудовна Мухаммадиева	

«Zamonaviy dunyoning ijtimoiy manzarasi va jamiyat tuzilmalari transformatsiyasi»
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferentsiya materiallar to‘plami (Toshkent sh., 25-may
2023.) / mas’ul muh. A.J. Kholbekov - Toshkent: O‘zMU, 2023. – 204 b.

KONFERENTSIYANING TASHKILIY QO‘MITASI

Mas’ul muharrir:

Kholbekov Abdugani Jumanazarovich
sotsiologiya fanlari doktori, professor (Toshkent, O‘zbekiston)

KONFERENTSIYA TAXRIRIY KENGASHI

Jiyamuratova Gulnoz Sherbutaevna

sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Sabirova Umida Farxadovna

sotsiologiya fanlari doktori, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Alikariyeva A’loxon Nuriddinovna

sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Xusanova Xayriniso Tayirovna

sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Axmedova Feruza Medetovna

sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Kalanova Sabohat Muradovna

sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Mirzaxmedov Xurshid Abdirashidovich

sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) v.b. dotsenti (Namangan, O‘zbekiston)

Xaydarova Xilola Xislatnovna

O‘zMU doktoranti (Toshkent, O‘zbekiston)

Ahmedova Mohinur Nu’monovna

O‘zMU doktoranti (Toshkent, O‘zbekiston)

DIZAYNER

@tadqiqotdesign (Namangan, O‘zbekiston)